

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Hvis vi havde 90 mandater : Det Radikale udspil til finanslov for 2003

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 2002

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...	3
KAPITEL 1: PROBLEMER DER SKAL LØSES	4
1.1. Demografi – flere ældre uden for og færre unge på arbejdsmarkedet ..5	
1.2. Den stigende globalisering	6
• <i>Principper for radikal udenrigspolitik</i>	6
• <i>Det internationale retssamfund</i>	6
• <i>Bekæmpelse af økonomiske og sociale uligheder</i>	7
1.3. Behov for en mere bæredygtig udvikling	8
KAPITEL 2: HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...	10
2.1. Reformen på dagsordenen	10
2.2. En offentlig sektor som går i dybden frem for i bredden	12
2.3. Et klogere Danmark – flere penge til viden	14
2.4. Den internationale udfordring	15
• <i>Udryddelse af fattigdom</i>	15
• <i>En uafhængig vurdering af effekten af dansk ulandsbistand</i>	16
• <i>Ministeren skal have mandat</i>	17
KAPITEL 3: KONKRETE FORSLAG TIL INDTÆGTER OG UDGIFTER	18
3.1. Lavere skat på arbejde og et enklere skattesystem	19
3.2. Fjern visse indkomstuafhængige særrettigheder til offentlig service ..	21
3.3. Stop monopolet på nybyggeri	22
3.4. Et klogere Danmark – flere penge til viden	22
3.5. Genopbygning af Danmarks internationale engagement	24
3.6. Hellere forebygge end helbrede – lad den der forurener betale ..	25
3.7. En styrket dansk kultur	26
3.8. En bedre sammenhæng i den sociale indsats	26
3.9. Gælden skal ned	27

Hvis vi havde 90 mandater... – et radikalt udspil til finanslov for 2003

RADIKALE MÆRKESAGER I DENNE FINANSLOV

- *Reformer på dagsordenen: skat, arbejdsmarked, prioriteringer i velfærdssamfundet, miljø og bolig*
  - *Et klogere Danmark – flere penge til viden*
  - *En høj og effektiv ulandsbistand*
-

Denne finanslov er den første egentlige finanslov, som VK-regeringen skal forhandle efter folketingsvalget i november 2002.

Regeringen har i sit udspil valgt at ignorere en række nødvendige reformer, og det er ikke en klog strategi. Det er derimod en strategi, som viser regeringens fokus på morgendagens avisoverskrifter frem for på fremtidssikringen af samfundet. Det Radikale Venstre mener, at enhver regering har pligt til at føre politik, der fremtidssikrer samfundet.

Det kræver mod til prioritering. Et mod, vi mener, regeringen savner. Regeringen og Dansk Folkeparti prioriterer flere velfærdsydelse på bekostning af det internationale engagement. Det er en kedelig og forkert retning i forhold til de udfordringer, vi står over for.

For der er store og uløste opgaver. Vi skal have et klogere Danmark, hvor flere får en kompetencegivende uddannelse, Danmark skal være fuldt og helt medlem af EU, skattesystemet bør reformeres, og der skal prioriteres hårdere til gavn for de svageste og med henblik på at sænke skatten på arbejde. Derfor er der mere end nogensinde før behov for, at de politiske partier tænker frit og fremkommer med deres bud på løsninger af de langsigtede problemer. Og derfor er der behov for, at regeringen samarbejder med andre partier end Dansk Folkeparti.

Det Radikale Venstre møder gerne op til forhandlinger hos finansministeren. Vi håber på reelle forhandlinger denne gang, i stedet for de skinforhandlinger alle andre partier end Dansk Folkeparti var udsat for sidste gang. Vi vil forsøge at påvirke regeringen til at ændre kurs. En kurs mod det brede, fremtidsorienterede samarbejde.

Det Radikale Venstre ændrer ikke politik, fordi vi kommer i opposition. Derfor finansierer vi vores forslag mere end fuldt ud, så der også afdrages på gælden i et hastigere tempo, end regeringen lægger op til.

I kapitel 1 beskrives nogle af de store udfordringer og problemer, der skal løses. I kapitel 2 præsenteres, hvad Det Radikale Venstre ville gøre i forhold til de her prioriterede opgaver, hvis vi havde 90 mandater. Kapitel 3 indeholder konkrete forslag til indtægter og udgifter.

God læsning.

KAPITEL 1: PROBLEMER DER SKAL LØSES

Det Radikale Venstre har mod til forandring:

- Det Radikale Venstre har medvirket til reformer på arbejdsmarkedet. Dagpengeperioden er forkortet til maksimalt fire år mod tidligere 7–9 år.
- En socialreform fra 1998 lægger vægt på aktivering frem for passiv forsørgelse.
- En efterlønsreform fra 1999 motiverer til at blive længere på arbejdsmarkedet – effekterne er ved at slå igennem nu.
- Førtidspensionsreformen med virkning fra 2003 tager udgangspunkt i den enkeltes muligheder frem for begrænsninger.
- Integrationsloven fra 1998 og handlingsplanen for bedre integration fra foråret 2000 lægger vægt på danskundervisning og aktivering for at få flere flygtninge og indvandrere i arbejde.

Men vi skal videre. Der er hårdt brug for reformer også i de kommende år.

- Der skal prioriteres til gavn for de svageste
- Skattesystemet skal reformeres, og skatten på arbejde skal ned.
- Flere skal have en kompetencegivende uddannelse
- Danmark skal være fuldt og helt medlem af EU
- Opfølgning på nationale og globale målsætninger for et bedre miljø

De politiske partier må tænke frit og fremkomme med deres bud på løsninger af de langsigtede problemer.

En realistisk erkendelse af de udefra kommende vilkår understreger behovet for reformer, og Det Radikale Venstre ser tre sådanne vilkår og udfordringer: den demografiske udvikling, den stigende globalisering og behovet for en mere bæredygtig udvikling. Vi kan ikke lovgive os ud af, at vi bliver ældre. Vi kan ikke vende ryggen til verden. Miljøet påvirkes af vore handlinger; vore handlinger bør i stigende grad påvirkes af hensyn til miljøet og bæredygtighed som sådan.

NYE UDFORDRINGER

I begyndelsen af det 21. århundrede ser Det Radikale Venstre tre grundvilkår for politisk handling:

1. *Demografi – flere ældre uden for og færre unge på arbejdsmarkedet*
  2. *Den stigende globalisering*
  3. *Behov for en mere bæredygtig udvikling*
-

1.1. Demografi – flere ældre uden for og færre unge på arbejdsmarkedet

Befolkningens sammensætning vil ændre sig voldsomt i de kommende tyve år med dramatiske konsekvenser for det danske samfund. Befolkningstallet vil stige, og der bliver flere ældre, færre unge og flere med anden etnisk baggrund og færre med ren dansk baggrund. Vi vil bevæge os langt mere på kryds og tværs af nationale grænser i løbet af vores liv. Disse udfordringer – og muligheder – kender vi allerede nu, og dem bør der tages højde for. Hvis man skal kigge blot lidt længere ud i fremtiden end indeværende finansår, er man nødt til at forholde sig til emnet.

Der vil være ca. 300–400.000 flere ældre i Danmark i 2030, hvoraf en stor stigning sker efter 2010. Der forventes at være næsten det samme antal personer i den erhvervsaktive alder i de næste 30 år. I dag er der 4½ erhvervsaktive personer for hver ældre. I 2035 er der kun 3. Den befolkningsmæssige udvikling vil give et betydeligt pres på de offentlige udgifter og skatteniveauet. Samtidig kan der forventes stigende krav og ønsker til den offentlige service – dvs. serviceforbedringer – i takt med den generelle velstandsudvikling.

Vi må derfor forudse, at der bliver færre til at finansiere velfærden og færre til at løse flere opgaver i den offentlige sektor. Øget beskatning vil ikke kunne løse problemerne. Derfor skal flere i arbejde, uddannelsesniveauet skal styrkes, og de offentlige ressourcer skal prioriteres og udnyttes bedre.

Den tidligere regering opstillede i starten af 2001 sine målsætninger for Danmarks økonomi i 2010.

FAKTA: UDVALGTE MÅLSÆTNINGER FOR DANMARK I 2010

- *Årlige overskud på de offentlige finanser på 2–3% af BNP.*
- *Halvering af den offentlige gæld (fra ca. 50% af BNP til 35% i 2005 og 20–25% i 2010).*
- *Begrænsning af realvæksten i de offentlige udgifter til 0,8% om året i gennemsnit.*
- *Forhindre skattestigninger og sikre skattelettelser på særlige områder (i alt 2 pct. enheder lavere).*
- *100.000 flere i arbejde (heraf 50% i den private sektor).*
- *Sikre lav og stabil inflation.*
- *Afvikle udlandsgælden (om muligt i 2005).*

Den nye regering har taget målsætningerne til sig. Det er ambitiøse målsætninger, der kræver handling, og Det Radikale Venstre har konkrete forslag til både skatte- og arbejdsmarkedsreform. Hvis vi er passive, må de kommende generationer af

politikere foretage drastiske indgreb. Hellere forebygge end helbrede – ellers betaler fremtidige generationer prisen.

Hvis ikke der handles, vil enten skattetrykket vokse eller den offentlige service vil blive forringet. Dette kan eksemplificeres på følgende måde:

KONSEKVENSER AF MANGLENDE HANDLING:

- Hvis finanspolitikken lempes, så overskuddet „bruges“ til nye udgifter? ⇒ Gælden vil stige.
  - Hvis arbejdsstyrken og beskæftigelsen ikke stiger? ⇒ bundskatten vil senere skulle forhøjes med ca. 3 pct. point.
  - Hvis arbejdstiden forkortes yderligere med 2 pct. (3/4 time om ugen eller 1 uges årlig ferie)? ⇒ Bundskatten vil skulle forhøjes med godt 1 pct. point.
-

1.2. Den stigende globalisering

Principper for radikal udenrigspolitik

Det Radikale Venstre arbejder efter de samme grundlæggende principper, både når det drejer sig om udviklingen af det danske samfund og om udviklingen af det internationale samfund.

Det Radikale Venstre bygger på samhørighed og samarbejde mellem mennesker, grupper og stater og ikke på egoistisk magtkamp. Vi har en vision om en verden bestående af åbne og demokratiske samfund, hvor mennesker uanset etnisk oprindelse, religion og politisk overbevisning kan leve værdigt sammen.

Der er en stærk sammenhæng mellem Det Radikale Venstres indenrigspolitik og udenrigspolitik. Der gælder de samme principper for forholdet mellem stater og folkeslag som mellem mennesker i vort eget samfund. To overordnede principper danner grundlag for såvel radikal udenrigs- som indenrigspolitik:

1. Etablering af et velfungerende retssamfund
2. Ansvar for at mindske de økonomiske og sociale uligheder

Det internationale retssamfund

Det internationale retssamfunds styrke er afhængig af, at internationale organisationer og institutioner besidder den fornødne legitimitet og de fornødne midler til både at fastsætte og håndhæve regler. FN og dets organer, herunder de forskellige internationale domstole udgør en hjørnesten i opbygningen af det internationale retssamfund. Men også institutioner som EU, Europarådet, OSCE, WTO og NATO spiller en vigtig rolle i formuleringen af internationalt forpligtende regler, både når

det gælder miljø, handel, økonomi, sociale og politiske forhold samt kollektiv sikkerhed.

Det Radikale Venstre er ikke bange for at afgive formelle beføjelser til internationale organisationer for derigennem at styrke det internationale retssamfund. Vi tror på, at det giver Danmark større reel indflydelse, end vi ellers ville have. Derfor har Danmark tiltrådt aftalen om oprettelsen af en international straffedomstol, og regering og Folketing skal arbejde for, at alle lande gør det samme snarest muligt.

Det Radikale Venstre ønsker et globalt samarbejde om frihandel baseret på bæredygtighed og hensyn til udviklingslandenes særlige problemer. Derfor arbejder vi for frihandel på verdensplan og for at afvikle EU's landbrugsstøtte.

Danmark bør være fuldgyldigt medlem af alle dele af det europæiske samarbejde uden forbehold. Derfor er det vigtigt med en løbende offentlig debat om Europas fremtid og EU's opgaver og rolle. Det er den bedste måde at sikre en bredere forståelse for behovet for et forpligtende europæisk samarbejde.

Bekæmpelse af økonomiske og sociale uligheder

Uligheder skaber spændinger, konflikter og ekstremisme. Vi har en forpligtelse til at hjælpe mennesker, der lever i fattigdom og undertrykkelse, til en værdig tilværelse.

Det Radikale Venstre finder det afgørende, at de rige lande øger indsatsen for at bekæmpe fattigdom og ulighed gennem en høj ulandsbistand. Danmark er i færd med at miste sin førerposition på dette område. Vi bør yde 1 % af bruttonationalindkomsten (BNI), og samtidig bør Danmark arbejde for, at EU-landene og de øvrige vestlige lande hæver deres bistand til et anstændigt niveau. Dette må som minimum udgøre det af FN fastsatte mål på 0,7 pct. af BNI. Danmark bør endvidere arbejde for, at de rige lande åbner deres markeder for ulandenes produkter, så verdenshandlen foregår på frie og lige vilkår. Ulandenes gæld bør eftergives, henholdsvis saneres.

Den danske hjælp udgør ikke længere 1%. Regeringen mener, at vi ikke har råd – den vil hellere give bidraget til en synlig målgruppe i det danske samfund. Det har store konsekvenser i de lande, som hidtil har modtaget penge. De mange projekter, som allerede er iværksat, lider store tilbageslag. Når vi skærer i ulandsstøtten, signalerer vi til de øvrige EU-lande, at vi ikke længere prioriterer støtten så højt.

Det Radikale Venstre vil arbejde for, at Danmark igen yder 1 pct. af vores samlede velstand.

1.3. Behov for en mere bæredygtig udvikling

Vi vil slå bro mellem generationerne, hvor andre partier graver grøfter. Det kan kun lade sig gøre, hvis vi allerede i dag arbejder for

- at der er råd til pension til vores forældre
- at vores børn ikke får et nedslidt miljø
- at vores børn overtager et samfund uden sociale spændinger
- at vores børn overtager et samfund, der videnskæstigt er på et niveau, så vi kan klare os i den internationale konkurrence

Vi ønsker ikke, at de forskellige generationer bare bevidstløst skal udskrive „regninger“ til hinanden. Derfor er bæredygtigheden blevet et krav, både miljømæssigt, socialt og økonomisk. De målsætninger, vi sætter os nu, og de løsninger, vi foreslår, skal være holdbare – også for fremtidige generationer. Vi vil overlade kloden til vores børn i en bedre tilstand, end da vi selv overtog den.

Velfærd betragtes traditionelt som et spørgsmål om økonomiske, sundhedsmæssige og sociale forhold. Men der er i dag ingen tvivl om, at også miljøets tilstand spiller en vigtig rolle, og at miljøproblemer dermed udgør en væsentlig trussel imod vores og vores efterkommeres velfærd.

Det Radikale Venstre arbejder for, at de kommende generationer ikke skal overtage en uindfriet miljøgæld i form af forringet vandmiljø, bortgemte affaldsdepoter og en ødelagt natur. Man skal trygt kunne drikke vandet fra hanerne, indånde luften – også den i byerne – og forældre skal ikke frygte for indholdet af skadelige stoffer i børnenes legetøj, i maden eller i de ting, vi i øvrigt omgiver os med i hverdagen.

Vores altafgørende opgave er med andre ord at sikre en samfundsudvikling, der tilgodeser nuværende behov uden dermed at ødelægge kommende generationers mulighed for at tilgodese deres. Det Radikale Venstre er rede til at påtage sig sin del af ansvaret for en bæredygtig udvikling.

Louise Jørgensen, København:

Et samfund bør måles på sin behandling af de svage, og på om vi tænker på andre end os selv. Selvfølgelig skal Danmark være helt i front med ulandsbistanden.

Vi skal rydde op efter fortidens miljøsynder. Samtidig skal vi forebygge - hellere forebygge at miljøproblemer overhovedet opstår frem for efterfølgende at reparere på skaderne. Derfor skal tvivl om forskellige stoffers og aktiviteter miljømæssige konsekvenser komme miljøet til gavn. Vi må handle efter forsigtighedsprincippet.

Vi skal udvikle ny teknologi til erstatning for de forurenende stoffer, der udledes og anvendes i produktionen i dag. Vi skal stræbe efter en miljømæssigt afbalanceret produktion, der tjener som konkurrencefordel for danske virksomheder og landbrug, fordi de forstår værdien af ren teknologi.

Vi skal sikre den biologiske mangfoldighed, så planter og dyr også fremover findes i levedygtige bestande i deres naturlige omgivelser, og vi må beskytte og regulere naturressourcer som vand, skov og landbrugsjord. Vores brug af ressourcerne må ikke forringe deres kvalitet eller ødelægge naturens balance.

Effekten af større samfundsaktiviteter, f.eks. trafik og landbrug skal kortlægges og analyseres ud fra krav om bæredygtighed, så vi kender konsekvenserne af beslutningerne og kan sikre bæredygtighed. Økonomiske instrumenter skal tjene som løftestang for bæredygtigheden, så f.eks. miljøafgifter kan virke styrende for adfærd uden nødvendigvis at give overskud.

De tre udfordringer – demografi, globalisering og bæredygtighed – påvirker alle de områder, som Det Radikale Venstre ønsker at arbejde med i de kommende år.

KAPITEL 2: HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

Hvis Det Radikale Venstre havde 90 mandater, ville vi foreslå og gennemføre en række reformer og initiativer, der forbereder Danmark til fremtidens udfordringer.

I dette kapitel forsøger vi at opstille pejlemærker for, i hvilken retning vi gerne ser samfundet udvikle sig. Vi fokuserer på reformer af velfærdssamfundet, investering i fremtidens videnssamfund og på styrkelse af Danmarks internationale engagement.

I kapitel 3 opstiller vi konkrete prioriteringer til finansloven for disse områder og andre vigtige indsatsområder som miljø, sunde fødevarer og kultur.

2.1. Reforme på dagsordenen

Den tidligere regering opstillede i en redegørelse målsætninger for dansk økonomi frem mod år 2010. Den nuværende regering har taget redegørelsen til sig. Derfor er der bred politisk enighed om, at vi for kunne løse fremtidige opgaver skal halvere statsgælden inden 2010. Hvis det skal lykkes skal flere i arbejde, og flere skal arbejde mere. Arbejdsindsatsen skal forøges med 100.000 årsværk.

Det Radikale Venstre ønsker med dette oplæg at bidrage til løsningen af disse udfordringer. For at kunne løse opgaverne er det nødvendigt at iværksætte reformer her og nu.

---

7 RADIKALE REFORMER:

1. *Skattereform*
  2. *Arbejdsmarkedsreform*
  3. *Integration*
  4. *Kontanthjælp*
  5. *Et rummeligt arbejdsmarked*
  6. *Et boligmarked uden køproblemer*
  7. *Opfølgning på miljømålsætninger*
-

Derfor foreslår Det Radikale Venstre syv reformpakker:

1. **Skattereform:** Skatten på arbejde skal reduceres, så det bedre kan betale sig at arbejde. Det Radikale skatteudspil vil fjerne bundskatten, halvere mellemskatten og hæve grænsen for, hvor mellem- og topskat sætter ind. Forslaget vil lette skatten på arbejde med over 13 mia.kr. og for private husholdninger vil der være en nettolettelse på ca. 7 mia. kr. årligt. Det vil reducere skatten af den sidst tjente krone med i gennemsnit 5 pct. point. Forslaget vil medføre en stigning i beskæftigelsen, som svarer til, at 50.000 personer får et fuldtidsarbejde.

2. En arbejdsmarkedsreform: Fokus flyttes fra aktivering til jobformidling. Målet er at forebygge og dermed undgå langtidsledighed. Midlet er en langt mere individuel indsats og udlægning af opgaver fra Arbejdsformidlingen. Monopolet brydes, så al jobformidling udbydes. Nye jobformidlere vil have langt mere specialviden end arbejdsformidlingen. De nye formidlere kan fx være a-kasser, handicaporganisationer eller andre, der har detailviden på netop deres del af arbejdsmarkedet.
3. Styrke integrationsindsatsen: Det Radikale Venstre har præsenteret en række forslag, der skal få flere flygtninge og indvandrere i arbejde. Flere forslag er særligt rettet mod flygtninge- og indvandrerkvinder. Derfor er der et særligt behov for at prioritere ligestillingsarbejdet og danskundervisningen for denne gruppe. Samtidig skal der generelt lægges stor vægt på jobformidling frem for traditionel aktivering.
4. Ændring af kontanthjælpssystemet: Det Radikale Venstre har præsenteret et forslag, der kan give flere kontanthjælpsmodtagere en større økonomisk gevinst ved at arbejde. Forslaget vil især gavne par, hvor begge parter er på kontanthjælp. Forslaget indebærer en lempet ægtefælleafhængighed og en erkendelse af, at der er udgifter forbundet med at deltage på arbejdsmarkedet, som ikke-beskæftigede ikke har.
5. Initiativer for at skabe et rummeligt arbejdsmarked: Førtidspensionsreformen er et stort skridt i den rigtige retning. Løbende opfølgning skal sikre, at den virker efter hensigten, når den føres ud i livet. Det Radikale Venstre har været drivkraft i bestræbelserne for at undgå, at mennesker uden fuld arbejdssevne parkeres på førtidspension. Der skabes i øjeblikket over 1.000 nye fleksjobs pr. kvartal – denne positive udvikling skal fastholdes.
6. Boligreform: Det Radikale Venstre ønsker et boligmarked med en bedre sammenhæng mellem kvalitet og leje, og hvor der ikke er ventetid og køer som i dag. Samtidig skal vi have bedre, mere energirigtige boliger samt mere nybyggeri i de områder, hvor der er boligknaphed. Det Radikale Venstre fremlægger derfor i efteråret 2002 et boligpolitisk udspil.

Hicham Chouceir, Århus:

Skatten på arbejde skal ned. Hvis der skal være råd til velfærd fremover, må det kunne betale sig for alle at yde en indsats.

7. Nationale miljøhandlingsplaner: Der er behov for konkrete og effektive handlingsplaner for at følge op på Kyoto-protokollen, sikre naturgenopretningen og dermed biologisk mangfoldighed, samt udforme en ny vandmiljøplan for at mindske kvælstofudledningen til de danske farvande. Det Radikale Venstre vil senere præsentere sine forslag til løsninger på disse områder.

De syv reformforslag er langt mere vidtgående, end mange andre partier i Folketinget vil være med til. Men det er ikke engang sikkert, at det er tilstrækkeligt i forhold til de demografiske udfordringer, der skærpes yderligere efter 2010.

Det Radikale Venstre vil derfor fortsætte med at fremlægge forslag til markante reformer af vores samfund. Vi vil især lægge vægt på behovet for reformer af den offentlige sektor, større fokus på uddannelse og forskning og ikke mindst vil vi lægge op til en grundlæggende debat om Danmarks internationale engagement, herunder u-landsbistanden. I de næste 3 afsnit vil vi redegøre for de overvejelser, vi har om disse 3 områder:

2.2. En offentlig sektor som går i dybden frem for i bredden

Vi skal undgå, at den offentlige service spreder sig til stadigt flere hjørner af privatsfæren, hvilket fører til stigende skattetryk og vigende kvalitet for kerneydelserne. Derfor er det naturligt at se på afgrænsningen af den offentlige sektor.

Det Radikale Venstre ønsker ikke et behandlersamfund. Vi er parate til at tage et opgør med behandlerkulturen i de dele af den offentlige sektor, hvor den er fremherskende. Borgeren må ikke føle sig som klient. Borgeren skal som udgangspunkt hverken være forbruger eller klient – borgeren skal være borger med de rettigheder og forpligtelser, der følger med.

Bureaukrati og manglende tillid fører til faldende gejst og engagement. Stoltheden over at være skolelærer, hjemmehjælper, etc. kommer under pres. Brugere, forældre og pårørende mister interessen for at tage medansvar for udviklingen og for løsningen af opgaverne. Danmark skal heller ikke bare være et servicesamfund. Det Radikale Venstre vil bygge på rettigheder og pligter.

En løsningsmodel kunne være at give offentlige institutioner selvejende status inkluderende alt fra prioritering af økonomiske midler til frihed til at opløde/nedbryde faggrænser, som i dag kan virke hæmmende. Det centrale er større selvforvaltning, mere frihed og ansvar. Skoler og daginstitutioner skal have mulighed for at spare op fra det ene år til det andet, forældre skal uden videre kunne give en hånd med vedr. reovering af skolerne osv. Det vil flytte en stor del af ejendomsretten/ansvaret væk fra kommunerne og ud til borgerne og de ansatte og dermed sikre en lokal forankring, der vil give alle et incitament og en motivation til at tage medansvar og engagere sig i alt fra ansættelse af personale til prioritering af de økonomiske rammer.

Ud over institutionelt selveje eller reel selvforvaltning skal der vises større tillid til velfærdssamfundets frontmedarbejdere. Velfærdssamfundets frontmedarbejdere er de medarbejdere, som har det mest afgørende velfærdsarbejde. De passer og underviser vores børn, plejer de syge og lindrer tilværelsen for ældre. Deres arbejde er alt for ofte præget af mistillid udtrykt i regler og bureaukrati: Hjemmehjælperne tilbringer i værste fald kun halvdelen af deres tid med de ældre. Resten af tiden bruges på møder, udfyldelse af blanketter og andet administrativt arbejde. Vi skal turde stole på frontmedarbejderne. Der er behov for større frihed til at finde løsninger i den offentlige sektor.

Færre regler vil også frigøre ressourcer til de egentlige serviceopgaver. Det tyder erfaringerne i hvert fald på. Holbæk Kommune har vist vejen med hensyn til lave administrationsudgifter – selv uden regelforenklinger fra Folketinget. Hvis deres resultater kunne skaleres op til landsplan, ville vi spare 5 mia. kr. (Holbæks administrationsudgifter ligger 1000 kr. pr. borger under landsgennemsnittet).

Det Radikale Venstre ønsker at gøre op med tanken om, at alle ældre er ens. Der er allerede i dag stor forskel, og forskellene vil vokse i fremtiden. Det er på tide at gøre op med klientgørelsen af de medborgere, der har passeret pensionsalderen. Der er og vil være pensionister, som har behov for meget hjælp, men der er også pensionister, der kan klare sig selv.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

- Der skal prioriteres i fremtidens velfærdssamfund, fordi alle ikke har samme behov.
  - Opgør med behandlerkultur
  - Færre regler, mere tillid
  - Der skal eksperimenteres med forskellige organisationsformer. Selvforvaltning, selveje og udlicitering skal afprøves på forskellige områder
-

Jonna Petersen, Hjørring:

Bare fordi jeg er 65, skal jeg ikke forsørges af det offentlige. Giv støtten til dem med det største behov – de unge og de svage ældre.

2.3. Et klogere Danmark – flere penge til viden

Danmark hverken kan eller skal konkurrere med omverdenen på lave lønninger. Vi skal derimod være gode til forskning og udvikling af nye produkter, og vi skal være gode og effektive til at producere. Det er produktiviteten, der er nøglen til velstand i fremtidens videnssamfund. Men vores produktivitet har ikke udviklet sig særligt hurtigt gennem de seneste år. Dertil kommer, at ændringer i demografien betyder, at arbejdsstyrken i sig selv falder.

Det demografiske pres består ikke kun i, at arbejdsstyrken falder de næste år. Det består også i, at de mennesker, der forlader arbejdsmarkedet, er næsten lige så veluddannede som dem, der kommer ind i den anden ende. Der er derfor behov for at hæve den gennemsnitlige produktivitet, så vi kan skabe størst mulig sikkerhed for bæredygtig finansiering af fremtidens velfærdssamfund. Restgruppen uden kompetencegivende uddannelse skal reduceres. Under alle omstændigheder har uddannelse og folkeoplysning værdi i sig selv for den enkelte og for dennes muligheder som borger i et demokrati.

Vidensøkonomien stiller nye krav. Historisk er der siden 2. Verdenskrig sket en løbende opkvalificering af arbejdsstyrken, idet mange uaglære ældre har forladt arbejdsstyrken og er blevet erstattet af uddannede unge. Denne automatiske opkvalificering bremses kraftigt op i de kommende år. Restgruppen, som ikke får en kompetencegivende uddannelse, er i dag næsten lige så stor som i 1950'erne, selvom en større andel af dem uden en kompetencegivende uddannelse i dag får en ungdomsuddannelse ud over folkeskolen. Målt fra de historiske erfaringer er en reduktion af restgruppen meget vigtig for den samlede vækst i produktiviteten.

Det er ikke nok at reducere restgruppen uden kompetencegivende uddannelse for at ruste den danske arbejdskraft til fremtiden. Der er et stadigt voksende behov for specialiseret arbejdskraft og succesfulde innovative virksomheder, som kan sikre, at det høje danske lønniveau kan holdes. Der er derfor brug for en intensiveret forsknings- og udviklingsindsats. Derfor indgår Det Radikale Venstre gerne i forhandlinger om den fremtidige struktur og organisation inden for forskningen. Det Radikale Venstre øn-

Preben Kjærulff, Skive:

Der er brug for flere penge til forskning og uddannelse. Hvis vi sparer nu, betaler vi prisen senere. Fremtiden skal sikres i dag.

sker, at Danmark inden 2015 skal leve op til den forskningsambition, som EU-landene aftalte i Barcelona i foråret – at 3% af BNP skal anvendes til forskning og udvikling. Regeringens forslag er alt for uambitiøst.

Det Radikale Venstre foreslår derfor, at der reelt tilføres flere midler til den frie forskning og til forskningen i udvikling af kompetence og teknologi, med vægt på informationsteknologi, energi, landbrug/fødevarer, gen- og bioteknologi. Denne prioritering indebærer, at vi foreslår besparelser på erhvervstilskuddene. Hellere investere i forskning og viden end give penge i tilskud.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

- Flere midler til folkeskolen
  - Efteruddannelse af lærere
  - Flerårsaftale for erhvervsskolerne
  - Pulje til folkeoplysning
  - Flere midler til forskning og udvikling
  - Danmark forpligter sig på Barcelona-målsætningen om, at forskning og udvikling skal udgøre tre procent af BNP i år 2015
-

2.4. Den internationale udfordring

Det 21. århundrede stiller os over for nye udfordringer. Gamle grænser brydes ned. Landenes gensidige afhængighed øges. Også Danmark er stærkt forbundet med sin omverden. Vi er ikke os selv nok, og vi ønsker ikke at være os selv nok. De demokratiske lande over hele verden arbejder for at skabe et internationalt rets-samfund, et nyt og større fællesskab, hvor staterne i fællesskab deltager i at forme en bedre fremtid.

Gennem de seneste årtier har der været noget nær konsensus om dansk udenrigs-politik. Men nu ser vi opræk til reelle uenigheder. Først og fremmest fordi den nye regering bevidst skærer økonomisk på alt, hvad der har med det internationale at gøre for at opfylde valgløfter om velfærd. Det er en udvikling, Det Radikale Venstre er uenig i. Den nye regering er – sammen med Dansk Folkeparti – indadvendt og mangler udsyn. Den graver grøfter mellem Danmark og resten af verden i stedet for at bygge bro. Det er trist, at vi gør os mindre, end vi behøver. I de kommende år er der behov for mere internationalt samarbejde – ikke mindre.

Udryddelse af fattigdom

Intet samfund har godt af for store uligheder – hverken nationalt eller internatio-nalt. Uligheder skaber spændinger, konflikter og ekstremisme, og vi har alle en stor forpligtelse til at hjælpe mennesker, der lever i fattigdom og under usle vilkår, til en værdig tilværelse. Det er i alles interesse at udjævne ulighederne i verden, så få har for meget og færre for lidt.

Det Radikale Venstre lægger vægt på, at Danmark går i spidsen med hensyn til ulandsbistanden. Vi vil genoprette dansk ulandsbistand gradvist så den igen udgør 1 % af bruttonationalindkomsten.

Vi vil øge den folkelige opbakning til den ene procent. Og en vigtig forudsætning herfor er, at det står klart, at ulandsbistand nytter. Derfor lægger Det Radikale Venstre op til en grundlæggende diskussion om mål og midler i dansk ulandsbistand. Det skal stå klarere for politikere og befolkning, på hvilket grundlag vi yder bistand, og om vi opnår den effekt, vi gerne vil. Der skal mere politik i ulandsbistanden, så vi gør området til genstand for politisk diskussion. Det Radikale Venstre vil præsentere sine tanker og ideer om en ny ulandsbistand i et særskilt udspil.

FN har udarbejdet såkaldte tusindårsmål – Millennium Development Goals – som Det Radikale Venstre ønsker, at dansk ulandsbistand fremover tager udgangspunkt i.

FAKTA: FN'S TUSINDÅRSMÅLSÆTNINGER

1. Udrydde ekstrem fattigdom og sult. Blandt andet halvere andelen af verdens befolkning, der lever for under en dollar om dagen inden år 2015
2. Sikre fuld grundskoleuddannelse for alle piger og drenge inden 2015
3. Fremme ligestilling og styrke kvinders stilling. Blandt andet ved at fjerne forskellene mellem andelen af piger og drenge i grundskolen og de videregående uddannelser.
4. Reducere børmedødeligheden med 2/3 inden år 2015
5. Reducere dødeligheden blandt gravide og fødende kvinder med 3/4 inden år 2015
6. Stoppe og vende spredningen af HIV/AIDS, malaria og andre sygdomme, som truer menneskeheden inden år 2015.
7. Sikre miljømæssig og bæredygtig udvikling, herunder halvering af antallet af mennesker uden adgang til rent drikkevand inden år 2015. Desuden opnå betydelig forbedring af leveforholdene for mindst en milliard mennesker, der lever i slumområder inden 2020.
8. Udvikle et globalt partnerskab for udvikling.

En uafhængig vurdering af effekten af dansk ulandsbistand

Det Radikale Venstre foreslår, at et uafhængigt organ (f.eks. Rigsrevisionen) fremover får ansvar for at indhente uvildige evalueringer af dansk ulandsbistand. Det Radikale Venstre ønsker, at det hører med til ethvert projekt fremover, at der opstilles konkrete målsætninger, der skal kunne evalueres.

Det Radikale Venstre mener, at effekten af ulandsbistanden løbende bør kunne vurderes, f.eks. ved at offentliggøre indikatorer på relevante niveauer, på f.eks.

www.danskulandsbistand.dk. Dermed kan enhver borger vurdere, om dansk udviklingsbistand når sine målsætninger. I FN's såkaldte Tusindårsmålsætninger indgår relevante målsætninger, som ulandsbistanden kan vurderes på med hensyn til effekt.

Ministeren skal have mandat

Der bør være en udviklingsminister. Ellers bliver ulandsbistanden nedprioriteret som selvstændigt område. Folketingets Udenrigsudvalg bør give udviklingsministeren et mandat, inden de årlige forhandlinger med de enkelte modtagerlande. På tilsvarende vis som inden for EU-politikken, hvor de enkelte ministre får mandater af Europa-udvalget, bør udviklingsministeren have mandat til at gennemføre de årlige forhandlinger med de enkelte modtagerlande af dansk ulandsbistand. Så bliver det nationale, politiske led inddraget i udformningen af dansk ulandsbistand, og vi vil forhåbentlig få en langt skarpere diskussion af mål og midler i dansk ulandsbistand.

Dette princip kunne også udbredes til at gælde den multilaterale bistand, således at udviklingsministeren søger mandat til forhandlingerne med de enkelte multilaterale organisationer. I god tid inden forhandlingerne tilgår der Udenrigsudvalget – og offentligheden – en uafhængig rapport, der beskriver målsætninger og ikke mindst effekten af arbejdet i den pågældende organisation. På den baggrund opnås et sagligt og veldokumenteret beslutningsgrundlag, og det vil stå klarere, hvilke mål og midler Danmark forfølger, også i den multilaterale bistand.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

- Væk med EU-forbeholdene
  - Danmark skal arbejde for FN's Tusindårsmålsætninger
  - Dansk ulandsbistands opfyldelse af FN's målsætninger bør løbende kunne vurderes på www.danskulandsbistand.dk
  - Folketingets Finans- og Udenrigsudvalg bør give mandat til ministeren forud for de årlige forhandlinger med modtagerlandene og med de multilaterale organisationer
  - Nye kriterier for valg af programsamarbejdslande
  - Ulandsbistanden skal have sin egen minister
-

KAPITEL 3: KONKRETE FORSLAG TIL INDTÆGTER OG UDGIFTER

FORSLAG TIL NYE UDGIFTER	MILL. KR.
1. Radikal skattereform (finansieringsbehov)	4.940,0
<i>Skatten på arbejde skal ned, hvis vi skal have arbejdskraft nok i fremtiden</i>	
2. Et klogere Danmark (uddannelse, forskning og innovation)	1.050,0
<i>Uddannelse og forskning skal prioriteres, hvis vi skal klare os i videnssamfundet</i>	
3. Styrke Danmarks internationale engagement	1.500,0
<i>Ulandsbistanden skal genopbygges til 1% af BNI. Flere midler til miljø- og øststøtte</i>	
4. Fokus på bæredygtighed (puljer vedr. miljø, økologi og folkesundhed)	200,0
<i>Vi skal efterlade et samfund til vores børn, som vi kan være bekendt</i>	
5. Styrke dansk kultur	150,0
<i>Kunst og kultur binder samfundet sammen</i>	
6. Bedre sammenhæng i den sociale indsats (satspulje m.m.)	500,0
<i>Vi skal hjælpe vores medborgere, der er kommet i uføre</i>	
7. Boligreform	0,0
<i>Monopolet på nybyggeri skal brydes</i>	
8. Øvrige initiativer, herunder afvisning af VK-forslag.	400,0
<i>Hurtigere sagsbehandling ved domstolene</i>	
Radikale forslag i alt	8.740,0
9. Gælden skal ned (engangsindtægter)	2.500,0
<i>Regeringens nye kreditter til erhvervslivet fjernes, og der sælges offentlige aktiver.</i>	
FORSLAG TIL FINANSIERING	MILL. KR.
1. Finansiering af radikal skattereform	4.940,0
<i>Skattestoppet skrottes, og der fjernes en række særordninger</i>	
2. Besparelser på støtteordninger for erhvervslivet	740,0
<i>Viden og uddannelse er vejen til et konkurrencedygtigt erhvervsliv – ikke tilskud</i>	
3. Besparelser på støtteordninger til landbrug	420,5
<i>Erhvervet skal ikke kompenseres for grønne afgifter</i>	
4. Finansiering af øgede uddannelses- og forskningsudgifter	500,0
<i>Omprioritering er nødvendig</i>	
5. Besparelser på forskellige tilskud og støtteordninger	166,6
<i>Mange ordninger har overlevet sig selv og bør afskaffes</i>	
6. Afvisning af regeringens initiativer vedr. satspuljen	475,0
<i>Der er brug for en mere helhedsorienteret prioritering</i>	
7. Boligreform	0,0
<i>Monopolet på nybyggeri skal brydes</i>	
8. Finansiering af et styrket internationalt engagement	1.500,0
<i>Regeringens nye velfærdspuljer stoppes, da deres effekt er tvivlsom</i>	
Finansiering i alt	8.742,1
9. Gælden skal ned	2.500,0
<i>Engangsindtægt ved at ophæve regeringens „erhvervspakke“ (foråret 2002). ...</i>	<i>2.000,0</i>
<i>Salg af udvalgte statslige aktieposter. ....</i>	<i>500,0</i>

For at møde fremtidens udfordringer er der brug for at starte reformerne allerede nu. Det Radikale Venstres finanslovsforslag forsøger derfor at anvise konkrete svar på de udfordringer og ambitioner, som vi har præsenteret. (Tabellen på foregående side giver et overblik over de Radikale prioriteringer ift. VK-regeringens udspil).

Der er tale om et ambitiøst forslag, hvor der omprioriteres for over 8 mia. kr. Vi er i Det Radikale Venstre uenige i regeringens prioritering. Vi mener, at der er behov for lavere skat på arbejde i stedet for skattestop. Vi mener, at der er behov for flere midler til uddannelse og forskning frem for tilskud til erhvervslivet. Vi mener, at der er behov for et øget internationalt engagement i stedet for et mindre. De konkrete prioriteter vil blive gennemgået i de følgende afsnit.

3.1. Lavere skat på arbejde og et enklere skattesystem

SÅDAN ER DET NU

Det økonomiske råderum bruges på at fastholde skattestopet.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

Ville vi bruge det økonomiske råderum til at sætte skatten ned på arbejde. Desuden vil vi fjerne en række særordninger, så der er råd til en mærkbar nedsættelse af skatten på arbejde.

Det Radikale Venstre lægger op til at forenkle og sænke skatten på arbejde med i gennemsnit 5%, ved at fjerne bundskatten, halvere mellemskatten og hæve grænsen for, hvornår man skal betale mellem- og topskat. Vi vil finansiere forslaget ved at fjerne fradragsretten for bruttoskatten og ved at fjerne en række uretfærdige særordninger.

Skattelettelserne kan gennemføres i praksis ved at fjerne en lang række særregler for private og erhvervslivet og gennemføre målrettede offentlige besparelser (se detaljerne på www.radikale.dk).

Forslaget er liberalt fordi vi fjerner særfordele for visse dele af erhvervslivet, og fordi en ekstra indsats belønnes. Forslaget er socialt, fordi skatten også lettes for de laveste indkomster og fordi en skattelettelse sikrer den nødvendige arbejdskraft.

Flere i arbejde

I alle vore nabolande bliver skatten på arbejde sat ned i de kommende år i kraft af skattereformer, som allerede er vedtaget. Med den større mobilitet i den yngre generation risikerer vi, at en stor del af arbejdsstyrken vil forsvinde permanent ud af landet til andre og mere gunstige skatteforhold.

Vi har forsigtigt skønnet, at reformen vil medføre 25.000 ekstra arbejdspladser (årsværk). Dansk Industri mener, at 50.000 ekstra årsværk er mere realistisk, og Finansministeriet regner i sine beregninger med op til 60.000 ekstra, hvis forslaget gennemføres.

Massiv forenkling

Det Radikale forslag forenkler skattesystemet på flere måder, og det bliver derfor meget nemmere at udregne skatten af den sidst tjente krone. Antallet af skattesatser reduceres, fordi bundskatten fjernes fuldstændig, og et stort antal personer skal ikke længere betale mellemskat eller topskat. Et par millioner borgere vil fremover kun skulle betale kommuneskatter. Langt de fleste skal derfor blot lægge nogle enkle procenttal sammen for at udregne deres skat.

Forenkling af skat på aktie- og kapitalindkomst

Det nuværende system er uigennemskueligt, unødvendigt og udgør en forhindring for en sund og mere folkelig aktie- og kapitalkultur.

VK-regeringens skattestop hindrer en reform af dette system, da ikke én må stilles ringere end i det gamle system. Heller ikke hvis de har haft urimelige særfordele. Særfordele skal i VK's skattestop-logik bestå for evigt.

Vores udspil medfører også en meget enklere beskatning, hvis man ud over sin løn også har indtægter fra aktier og obligationer. Langt de fleste vil kun skulle regne med én sats (kommuneskattesatsen). Det er en massiv forenkling.

Finansiering af det Radikale skatteudspil

TABEL 1: PROVENUVIRKNINGER AF DET RADIKALE VENSTRES SKATTEFORSLAG

2002 PRISER OG LØNNINGER	MIA.KR.
1) Intet fradrag for arbejdsmarkedsbidrag og særligt pensionsbidrag	32,5
2) Afskaffelse af statslig bundskat	41,8
3) Halvering af mellemskattesats og forhøjelse af bundfradrag	10,7
4) Højere bundfradrag for topskat og skråt skatteloft på 51 pct.	6,1
5) Omlægning af kapitalindkomstbeskatning	0,4
6) Ny skat på løbende pensionsudbetalinger	2,0
7) Regulering af overførsler og pensionstillæg for gifte (efter skat)	3,9
8) Væk med nedslag i ejendomsværdiskat for boliger købt før 1.7.98	3,3
9) Arbejdsmarkedsbidragspligt på indkomst optjent i udlandet	0,4
10) Fjernelse af fradragsret for lønmodtageres faglige kontingenter	2,8
11) Direkte skat på personer i alt (1-10)	13,4
12) Afskaffelse af fradragsret for arbejdsgiveres faglige kontingenter	0,3
13) Bygningsafskrivningsregler og særregler for driftsmidler	2,2
14) Afskaffelse af bondegårdsregel	1,5
15) Skærpede regler vedr. taxaers registreringsafgift	0,3
16) Skærpet beskatning af virksomheders ejendomsavancer	0,2
17) Erhvervslivet i alt (12-16)	4,4

18) Højere afgifter på benzin og diesel	3,2
19) Ingen biler på gule plader til private	0,8
20) Afgifter i alt (18-19)	4,0
<hr/>	
21) Skrotning af særordninger	1,5
22) Skrotning af skattestop	2,0
23) Forbedret jobformidling, mv.	1,5
24) Samlede provenuvirkninger (11+17+20+21+22+23)	0,0

I alt lægges der om for 59 mia. kr. Netto er skattelettelsen for lønmodtagere ca. 7 mia. kr. 52 mia. kr. findes ved:

- 1) at forenkle systemet (færre og enklere satser, fjernelse af fradrag)
- 2) at fjerne ungdomsfjendske skævheder på ejendomsmarkedet (ligestilling af beskattning af ejendom købt før og efter 1998)
- 3) at skabe et grønnere skattesystem (1 krone ekstra pr. liter brændstof)
- 4) at lade afgifter følge udviklingen i inflationen. Alt kompenseres direkte af lavere skat på arbejde.

De restende 7 mia. er målrettede nettoskattelettelser til lønmodtagerne: Af dem findes 5 mia. kr. ved at fjerne uliberale særordninger for erhvervslivet, fx reduceres skattefordelen ved bygningsafskrivninger og skattefri ejendomsavancer. De resterende 2 mia. kr. findes i dette finanslovsforslag ved et forslag om en reform af jobformidling og aktivering samt en forbedring af skatteopkrævningen. En ambitiøs arbejdsmarkedsreform delte de nuværende regeringspartier med Det Radikale Venstre for 1/2 år siden. Baseret på erfaringer fra Ringkøbing Amt er det den Radikale ambition, at der kan spares 1,5 mia.kr. på helårsbasis

3.2. Fjern visse indkomstuafhængige særrettigheder til offentlig service

SÅDAN ER DET NU

På basis af rene alderskriterier gives i dag gratis adgang eller tilskud til forskellige ydelser.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

Ville Det Radikale Venstre afskaffe to af disse særordninger. For det første ønskes folkepensionisters krav på gratis influenzavaccination afskaffet. Der er tale om en ordning til 70 mio. kr. – det vil sige under 100 kr. pr. pensionist. Det Radikale Venstre ønsker at stoppe klientgørelsen af borgerne. Det må være eget ansvar, om man vælger en vaccine eller ej. Derfor bør man også selv betale.

For det andet ønsker Det Radikale Venstre at afskaffe tilskuddet til energibesparende foranstaltninger i pensionisters boliger. Der må gælde samme regler for alle.

Hvis det skønnes, at der er et samfundsmæssigt behov for at give tilskud til energiforbedringer, må det gælde alle borgere. Det er jo ikke sådan, at pensionisters boliger i særlig grad er energikrævende i forhold til andre boliger. Et evt. tilskud må gives efter hvor stort behovet for energiforbedring er i en given bolig, og ikke efter, hvem der bor i boligen.

FJERNE SÆRRETTIGHEDER FOR ÆLDRE**BESPARELSE**

Tilskud til „gratis“ influenzavaccination .....70,0 mill. kr.
Tilskud til energibesparende foranstaltninger i pensionisters boliger .....44,3 mill. kr.

3.3. Stop monolet på nybyggeri

SÅDAN ER DET NU

Der gives i dag støtte til nybyggeri under specielle former. Der gives støtte til en begrænset kvote andelsboliger og desuden gives massiv støtte til opførelse af almene boliger, men ikke til privat udlejningsbyggeri. Den almene sektor har afprivatiseret nybyggeriet af lejeboliger.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

Ville vi lave en ordning for nybygningsstøtte til lejeboliger, der er ens for alle – uanset hvem der bygger boligerne. Der skal være konkurrence om opførelse af nye lejeboliger. Det Radikale Venstre vil i løbet af efteråret præsentere et konkret udspil, der kan virke som en forsøgsordning.

EN NYBYGNINGSSTØTTE DER GØR OP MED MONOLET**UDGIFT**

Der skal omprioriteres inden for de nuværende støtteordninger.
Parallelt med at der åbnes for konkurrence, vil den almene sektor få færre støttekroner .....0 mill. kr.

3.4. Et klogere Danmark – flere penge til viden

SÅDAN ER DET NU

Selvom regeringen har lovet og lovet, er der ikke blevet flere penge til forskning og uddannelse. De såkaldt ekstra penge, som regeringen har afsat til at „styrke“ indsatsen, har forsknings- og uddannelsesinstitutionerne selv finansieret. Regeringen har kørt grønthøsteren hen over området og har parkeret „effektiviseringsgevinsten“ på en reservekonto, hvorfra institutionernes „egne“ penge så kan flyde tilbage til de ønskede formål.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

Ville vi foretage flere investeringer i fremtiden. Derfor foreslår Det Radikale Venstre, at der investeres yderligere 1 mia. kr. årligt i forhold til regeringens forslag. Der er brug for at styrke folkeskolen, at tilføre folkeoplysningen flere midler, at sikre erhvervsskolelernes økonomi og styrke de videregående uddannelser. Der er også brug for at styrke sektorforskningen – herunder forskningen i miljø og energi, som er blevet voldsomt beskåret under den nuværende regering. Sidst men ikke mindst er der brug flere midler til den fri forskning på universiteterne.

STYRKE DANMARKS KOMPETENCER	UDGIFT
Styrke folkeskolen	100 mill. kr.
Opprioritere erhvervsskolerne	100 mill. kr.
Styrke de videregående uddannelser	50 mill. kr.
Styrke folkeoplysning og VUC	300 mill. kr.
Øget sektorforskning	100 mill. kr.
Øgede bevillinger til universiteternes frie forskning og forskningsrådene ...	400 mill. kr.

I modsætning til Regeringen mener Det Radikale Venstre, at der skal tilføres flere reelle penge. Uddannelsessektoren skal ikke fodres med sin egen hale. Vi peger på tre måder at finansiere denne ekstra tilførsel af midler: Erhvervstilskudene skal reduceres, besparelser på Statens Uddannelsesstøtte og hurtigere anvendelse af statens indtægter fra auktioner på teleområdet.

Det Radikale Venstre tror på, at et konkurrencedygtigt erhvervsliv skabes gennem viden og ikke gennem tilskud.

Derudover ønsker Det Radikale Venstre at øge udbetalingstakten af UMTS-midlerne, som staten modtog ved salget af licenserne til 3. generations mobiltelefoni.

Endelig mener vi, at der kan spares penge på overførslerne til de uddannelsesøgende. Alle hjemmeboende 18-19-årige, som går på en ungdomsuddannelse, får i dag 1335 kr. i SU om måneden uafhængigt af forældres indkomst. Denne SU kaldes ofte café-penge, da den berørte gruppe ikke har faste udgifter i nævneværdigt omfang. Med henblik på at afsætte midler til en forbedring af forskning og uddannelse foreslås det derfor, at basisbeløbet i café-pengene nedsættes med 300 kr. pr. måned, hvilket vi ønsker at forhandle med forligspartierne.

OMPRIORITERING VEDR. UDDANNELSES- OG FORSKNINGSUDGIFTER	FINANSIERING
Reducerede erhvervstilskud	740 mill. kr.
Øge udbetalingstakten af UMTS-midlerne	150 mill. kr.
Reducere satsen for „café-penge“	350 mill. kr.

3.5. Genopbygning af Danmarks internationale engagement

SÅDAN ER DET NU

Danmark vil blive overhalet af Norge som verdens mest gavmilde donor til udviklingslandene. Desuden er Danmarks position svækket i kampen for at få de øvrige i-lande til at øge deres udviklingsbistand. Det klinger hult, hvis vi selv skærer ned.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

Ville vi genskabe Danmarks internationale engagement og nedlægge regeringens velfærdspuljer, der lød godt som valgkampslofter, men ikke er reelle løsninger på de problemer, vi står over for.

Det var et af den nuværende regerings slagnumre i valgkampen at tage penge fra udviklingsbistanden til verdens fattigste lande og overføre dem til sygehusene. Det Radikale Venstre har hele tiden afvist denne sammenkædning. Samtidig afvises flere midler til sygehusene med henvisning til, at kommuneaftalen i juni 2001 afsatte ekstra 2,3 mia. kr. til sundhedsområdet, heraf 1,8 mia. kr. til sygehusene. De ekstra midler til sygehusene skulle bl.a. målrettes til ekstra 20.000 operationer i 2002. Det Radikale Venstre har hele tiden været skeptisk over for regeringens kriterier for uddelingen af de ekstra 1,5 mia. kr. Uddelingen begynder først ved produktivitetstigninger over 7,5% i 2002, og anvendelsen af hele puljen kræver helt urealistiske produktivitetstigninger. Derfor er det da også kun en lille del af pengene, der er blevet uddelt. På den baggrund vil Det Radikale Venstre tilbageføre 1 mia. kr. til udviklingsbistanden.

Et andet af regeringens slagnumre var en pulje på 500 mio. kr. til fri og fleksibel hjemmehjælp. Allerede i dag har kommunerne mulighed for at tilbyde frit valg, og over 60 kommuner gør det. Samtidig ønsker Det Radikale Venstre ikke at tvinge kommunerne til at indføre frit valg. Det frie valg og mere fleksibel hjemmehjælp koster ikke ekstra midler. Men regeringens model der tvinger kommunerne, koster mere bureaukrati og giver mindre fleksibilitet. Omkostningerne på landsplan er næsten en halv mia.kr. Derfor mener Det Radikale Venstre, at pengene vil gøre mere gavn som udviklingsbistand samt øststøtte og miljøbistand gennem MIFRESTA-rammen.

Derfor ønsker Det Radikale Venstre følgende ændringer:

STYRKE DANMARKS INTERNATIONALE ENGAGEMENT	UDGIFT
Mere udviklingsbistand til verdens fattigste lande	1.000 mill. kr.
Flere muligheder for at styrke miljøet i Østeuropa og i udviklingslandene, flere muligheder for at yde hurtig humanitær hjælp, flere muligheder, for at styrke demokrati og menneskerettigheder	500 mill. kr.

FJERNE REGERINGENS OVERFLADISKE FORBEDRINGER AF VELFÆRDEN	BESPARELSE
Uforbrugte midler i puljen til reduktion af ventelister (opr. 1.500 mill. kr.)	. . .1.000 mill. kr.
Pulje til fri og fleksibel hjemmehjælp	. . . . .500 mill. kr.

3.6. Hellere forebygge end helbrede – lad den der forurener betale

SÅDAN ER DET NU

Regeringen har igennem to forslag til finanslov begrænset mulighederne for at sikre et bæredygtigt samfund i Danmark.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

Ville vi styrke indsatsen for miljø, økologi og forebyggende arbejde på sundhedsområdet med 200 mio. kr. Derudover vil vi som nævnt i forskningsafsnittet afsætte langt flere forskningsmidler til området. Der er behov for en øget indsats for at skaffe mere viden om farlige kemikaliers påvirkning af mennesker og natur og begrænse deres anvendelse. Der er behov for at gøre mere for at sikre sunde fødevarer. Der er behov for at styrke indsatsen for, at naturen ikke forfalder og forvaltes til gavn for også de kommende generationer. Der er brug for at styrke den sundhedsmæssige forebyggelsesindsats, alt for mange lever et usundt liv og dør for tidligt. Der er både brug for øget viden og forskning og et konkret arbejde i marken. Derfor er der sat penge af både på forsknings- og miljøområdet.

I Det Radikale Venstre er der altid blevet arbejdet ud fra princippet om, at forurenere skal betale. Derfor er vi skeptiske over for de mange ordninger, hvor miljøafgifter gives tilbage til det erhverv, som har betalt dem. Et eksempel på en sådan ordning er de afgifter, landbruget betaler af bekæmpelsesmidler. De gives direkte tilbage til landbruget gennem de såkaldte promilleafgiftsfonde. Disse fonde bruges til afsætningsstøtte, rådgivning, sygdomsbekæmpelse og landbrugsforskning. Det Radikale Venstre ønsker denne automatiske tilbageførsel brudt. Landbruget skal ikke kompenseres for de afgifter de betaler fordi de belaster miljøet. Det Radikale Venstre ønsker at genåbne forliget om promilleafgiftsfondene med henblik på, at midlerne i stedet indgår i den samlede prioritering af miljø- og forskningsområdet.

FOKUS PÅ BÆREDYGTIGHED

UDGIFT

Styrket kemikalieindsats, forbedret naturforvaltning, forbedret vandkvalitet og sundere fødevarer	. . . . .200 mill. kr.
---	------------------------

STØTTEORDNINGER FOR LANDBRUG OG FISKERI**BESPARELSE**

Afskaffelse af diverse støtteordninger – herunder kompensationen
for pesticidafgifter .....420 mill. kr.

3.7. En styrket dansk kultur

SÅDAN ER DET NU

Regeringen har igennem to forslag til finanslov dramatisk skadet kulturlivet.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

Ville vi prioritere en bred vifte af kulturskabende tiltag inden for musik, teater, litteratur, billedkunst, film og idræt. Vi ønsker gennem omprioritering af tipsmidlerne at fortsætte den glimrende ideudvikling på tværs af institutionerne inden for idrætten, som Idrætspolitisk Idéprogram har været med til at sætte i gang. Vi vil skabe en pulje for formidling og distribution af dansk produceret rytmisk musik. Vi vil desuden styrke billedkunsten og den dansksprogede dramatik, der ikke tilgodeses i regeringens nyooprettede vækstpulje. Vi vil fastholde et højt niveau i filmstøtten uafhængigt af licensfinansierede midler. Vi vil desuden fortsat sikre en stærk støtte til danske kulturfremskud i udlandet, som også i et erhvervsmæssigt perspektiv kan betale sig.

EN STYRKET DANSK KULTUR**UDGIFT**

Øgede bevillinger til kunstråd, kulturbevarende institutioner, billedkunst,
dramatik, film, rytmisk musik og dansk sprogpolitik .....130 mill. kr.
Genoprette honoreringen af forfattere gennem biblioteksafgiften .....20 mill. kr.

3.8. En bedre sammenhæng i den sociale indsats

SÅDAN ER DET NU

Brugen af satspuljen er i for høj grad præget af enkeltsager og enkeltansøgere, der løber samtlige partier på dørene for at få fremmet lige præcis deres projekt i forhold til den samlede prioritering.

HVIS VI HAVDE 90 MANDATER...

Ville vi bruge satspuljen på en anden måde. Der er brug for en samlet prioritering af den sociale indsats. De sociale behov er så mangfoldige, at de ikke kan stoppes ind i snævre puljer med politiske overskrifter. Når regeringen definerer de svageste som hjemløse, misbrugere og psykisk syge glemmer de grupper som tvangsfjernede børn

og voldsramte kvinder. Samtidig mener vi, at den sociale arv er en vigtig del af den samlede prioritering. Talrige undersøgelser viser, at problembørn selv får problembørn.

Endelig vil Det Radikale Venstre opfordre til ydmyghed i brugen og omtalen af satspuljen. Der er ingen tvivl om, at det allerede er de svages penge. Pengene tages fra den vækst, som sker i overførslerne. Det Radikale Venstre er imidlertid godt tilfreds med, at pengene i stedet bruges til de svageste grupper, som ellers ikke ville have nogle muligheder. Men de svageste grupper skal ikke stoppes ind under smarte overskrifter. Der skal en samlet prioritering til.

EN BEDRE SAMMENHÆNG I DEN SOCIALE INDSATS	UDGIFT
En samlet prioritering af satspuljen	475 mill. kr.
Ekstra pulje til særlige initiativer	25 mill. kr.

FINANSIERING AF BEDRE SOCIAL SAMMENHÆNG	BESPARELSE
Afviser regeringens prioritering af satspuljen.	475 mill. kr.

3.9. Gælden skal ned

Det Radikale Venstre lægger op til, at engangsindtægter skal bruges til at reducere statsgælden. Det Radikale Venstre afviser regeringens erhvervspakke fra foråret. Dermed spares engangsudgifter på 2 mia. kr. til forlænget momskredittid. Det er også et ønske, at der sælges ud af statens aktier for 500 mio. kr. I alt ønskes et ekstraordinært afdrag på statsgælden på 2,5 mia. kr.

EKSTRAORDINÆRT AFDRAG PÅ STATSGÆLDEN	AFDRAG
Afviser regeringens erhvervspakke	2000 mill. kr.
Salg af statslige aktiver	500 mill. kr.

Christiansborg

1240 København K

telefon 33 37 47 47

telex 33 13 72 51

radikale@radikale.dk

www.radikale.dk

det **radikale** venstre

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk